

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Michal Baranec

Název práce: Bulhaři v českém automobilovém průmyslu

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Doc. Přemysl Rosílek

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cíl práce se podle mého názoru podařilo splnit, byť k práci mám dílčí výhrady, které uvádím níže v posudku.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Po nezbytné úvodní části práce, v níž je představována základní zkoumaná problematika, následuje stručný popis metodologie, přičemž teoretická část prakticky zcela chybí. Není definován zejména kulturní rámec, který autor pak v práci zkoumá a to poměrně nahodile a nedůsledně. Není totiž možné redukovat kulturní tradice země původu redukovat na náboženské svátky Vánoce a Velikonoce a návštěvy pravoslavných kostelů v ČR. Otázka udržování bulharské kulturní identity, s níž se na stránkách práce operuje, má přece mnohem širší tematický záběr – stačí letmý pohled na kalendářní svátky v Bulharsku. Ještě před představením metodologických postupů autor prezentuje některé názory jako fakta, nikoliv jako teze, které by bylo vhodné podrobit výzkumu, což je škoda. Na s. 8 je poměrně násilný skok od roku cca 2000 do současnosti, přičemž vůbec není reflektován vstup Bulharska do EU a s tím spojená změna v imigračním chování bulharských pracovníků.

Jinak téma práce je velmi zajímavé. Autor plně využil možnosti kontaktů z vlastní práce a mohl tak uskutečnit řadu rozhovorů, které přinášejí zajímavý obrázek o životě Bulharů v ČR pracujících ve fabrikách na Plzeňsku, ať už se jedná o mladou či střední generaci, žen či mužů, případně celých rodin. Je možná škoda, že práce se nezaobírala jen nějakým segmentem z vějíře témat – autor tak řeší téma sice navýšost zajímavá, ale vzájemně na prostoru bakalářské práce sotva kompatibilní remitence, slučování rodin, ubytovna, chudoba, ekonomické důvody, vztahy k Čechům a již zmiňovaný vztah k některým atributům vlastní bulharské kultury. Zajímavý je i postřeh o rodícím se generačním střetu mezi starší a mladší generací zde žijících Bulharů. Dle mého názoru se práce měla zaměřit podrobně na jedno z výše uvedených témat.

Kromě některých výše zmíněných bodů mám k obsahové části práce několik dalších dílčích dotazů:

Autor řeší v historii imigrace jen muže či i ženy? (srov. s. 5: „někteří imigranti ovšem hledali všechny způsoby jak se vyhnout nutnému návratu do Bulharska, což povětšinou obcházeli uzavřením manželství s Češkami nebo Slovenskami.“) Jinde v textu totiž pojednává o ženách (srov. např. s. 12 - zahrádknice).

Též mi není jasné, proč by se měli bulharští činitelé v období komunismu zasadovat o to, aby zásadně omezili „odliv pracovní síly“, když vzápětí autor píše, že se „objevil větší počet nově příchozích Bulharů“ vyslaných vládou BLR. Není to protimluv? (srov. s. 5).

Podobný nesoulad vnímám i v textu na s. 6: Tam se píše o „destabilizaci ekonomiky“ v ČSSR a BLR, která sice byla v obou zemích rozdílná, ale obě ekonomiky směřovaly k „úpadku“. Směřovaly destabilizované ekonomiky k úpadkům a opravdu byly destabilizované anebo je destabilizace a úpadek pro autora jen synonymem?

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je napsána srozumitelně, odkazy na literaturu a citace jsou v pořádku. Postrádám ve větší míře využití přímé řeči, která by tok textu jistě oživila. Chronologické představení respondentů považuji za ne zcela správné řešení. Lepší by bylo postupovat v analytické části – a i ji tam strukturovat – podle kritérií, jež ale nebyly zvoleny. Bulharští imigranti jsou správně s malým „b“ (s. 10), Československé občanství má být s malým „č“ (s. 7) – tento typ chyb se vyskytuje poměrně často i jinde. Autor nijak nereflektoval možnosti pramenů např. ANO PRESS či IT NEWTON a text je poměrně často postavený na otevřených a neodborných zdrojích (např. s. 11). Příloha mohla být obohacena o další dimenzi – např. inzeráty v bulharských denících jako ukázky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

K silným stránkám práce patří originalita a aktuálnost zvolené problematiky, přičemž autor mohl využít vlastních kontaktů a zkušeností, které s pracovní imigrací z Bulharska má. Cenné jsou zaznamenané výpovědi o různých aspektech životů zkoumaných pracovníků žijících v České republice. Ke slabším stránkám práce patří absence teorie, slabě představená metodologie (bez ohledu na obrázek č. 2, na který v této pasáži textu není odkazováno, chybí zmínka o počtu respondentů a zdůvodnění reprezentativnosti a od kdy do kdy výzkum probíhá), na jejímž základě výzkum prokazuje jen malou míru reprezentativnosti k nějakým obecným závěrům, k nimž se však autor uchyluje. Chybí vymezení kritérií, na jejichž základě by autor téma zkoumal. Představení výsledků rozhovorů chronologicky dle respondentů a občas i disproporčně z hlediska prostoru, jak byly uskutečňovány, nepovažuji za úplně šťastnou volbu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Viz připomínky výše – zejména absence teorie, připomínky k metodologii, absenci zkoumaných kritérií chronologii v analytické části a dále viz dílčí dotazy v Obsahové zpracování.
- 2) Jak uskutečňoval autor rozhovory? Myslel jsem, že to bylo v bulharštině a vzhledem k odvážné volbě tématu bych to považoval za logické a jediné možné. Z textu na několika místech ale vyplývá, že když někdo z respondentů neuměl dobře anglicky, tak vypomohl někdo jiný třeba kamarád (s. 24, s. 25). Bylo tomu tak? A je tento postup metodologicky obhajitelný?

6. NAVRHovaná Známka (výborně, velmi dobré, dobré, nedoporučují k obhajobě):

Doporučuji k obhajobě a navrhoji hodnotit stupněm DOBŘE.

Datum:

12.5. 2017

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Podpis: